

Årberetning 1976

NORSK SKOGBRUKSMUSEUM, SKOGBRUK, JAKT OG FISKE, ELVERUM

INNHold

1. Representantskap, styre og administrasjon	3
2. Personale	8
3. Arbeid på museumsområdet	8
4. Samlingene	9
5. Bibliotek og arkiv	11
6. Publikasjoner	12
7. Feltarbeid og annet faglig arbeid	13
8. Temporære utstillinger og arrangementer	17
9. Skoletjenesten 1976	21
10. Akvariet og utvidelsen av administrasjonsfløyen	25
11. Foto- og kortfilmarkiv	26
12. Iver Eides eiendom Bækken i Tolga	27
13. Publikumsbesøket	27
14. Økonomien	29
15. Antall medlemmer pr. 31/12 1976	35
16. Registrerte gjenstander i 1976	35
17. Givere av bøker, bilder og dokumenter i 1976	36
18. Regnskap	38

Forsidebilde:

Museumsområdet 1. juli 1976. Foto: O. T. L.

NORSK SKOGBRUKSMUSEUM

Hans Majestet Kong Olav V, Norsk Skogbruksmuseums
høye beskytter.

1. Representantskap, styre og arbeidsutvalg.

Museets representantskap har følgende innvalgte medlemmer:

Fylkesmann Bue Fjermeros, Kristiansand, Vest-Agder
Fylkesmann Erling Anger, Hamar, Hedmark
Fylkesmann Ole S. Aavatsmark, Bodø, Nordland
Fylkesmann Petter Koren, Oslo, Oslo og Akershus
Ordfører Markvard Bækken, Elverum.

Følgende institusjoner og organisasjoner danner museets representantskap:

1. Det norske gjensidige Skogbrandforsikringselskap
2. Det norske Skogselskap
3. Direktoratet for Vilt og Ferskvannsfisk
4. Direktoratet for Statens Skoger ved statsskogsjefen
5. Norges Jeger- og Fiskerforbund
6. Norges Naturvernforbund
7. Norges Skogeierforbund
8. Norges Skogteknikerforbund
9. Norges Treforedlingsråd
10. Norges Trelastforbund
11. Norsk Almenningsforbund
12. Norsk Fløtningsforbund
13. Norsk Forstmannsforening
14. Norsk Institutt for Skogforskning
15. Norsk Skog- og Landarbeiderforbund
16. Norske Tømmermålingssjefers Forening
17. Skogbrukets Arbeidsgiverforening
18. Skogbruksinstituttene ved NLH
19. Skogbrukets og Skogindustrienes Forskningsråd
20. Skogbruksforeningen av 1950

21. Skogavdelingen i Landbruksdepartementet ved skogdirektøren.
22. World Wildlife Fund i Norge.

Tillitsmenn etter valgene 8. juni 1976:

Styremedlemmer:	Personlige varamenn:
Forretningsfører Klaus Kjelsrud (1978)	Gen.sekr. Per Søylen (1978)
Fylkesskogsjef Knut Ødegaard (1977)	Disponent Erik Aaby (1977)
Direktør Sigmund Stafne (1977)	Disponent Peder Holand (1977)
Disponent Hans G. Magelssen (1977)	Direktør Ivar Aavatsmark (1977)
Advokat Mads K. Strand (1978)	Direktør Per Krog (1978)
Stortingsmann Olaf Knudson (1978)	Skogeier Halvdan Brevig jr. (1978)
Skogsjef Jon Lykke (1979)	Direktør Einar Wøhni (1979)
Fløtningsdirektør Tore Paulsen-Næss (1979)	Fløtningsdirektør Oddvar Stenerud (1979)
Skogeier Kaare Øverseth (1979)	Skogforvalter Torgeir Fryjordet (1979)

(Tallene i parentes angir det år vedkommende er på valg.)

Styrets formann	Forretningsfører Klaus Kjelsrud
Styrets varaformann	Fylkesskogsjef Knut Ødegaard
Statens representant i styret ..	Direktør Sigmund Stafne
Varamann	Disponent Peder Holand
Arbeidsutvalg	Forretningsfører Klaus Kjelsrud
	Fylkesskogsjef Knut Ødegaard
	Direktør Sigmund Stafne
	Museumsbestyrer Tore Fossum
Representantskapets ordfører..	Statsskogsjef Jens Aure
Representantskapets varaordfører	Skogdirektør Hans Kr. Seip

Sekretær for styre og representantskap

Kontrollkomite

Økonomikomite

Valgkomite

Disponent Wilhelm Matheson
 Forstkandidat Øystein Sjølie
 Fylkesskogmester Birger Strømsøe
 Forstkandidat Tollef Mykleby
 Direktør Ivar Aavatsmark
 Direktør Sigmund Stafne
 Brukseier Brede Bredesen Opset
 Bonde Ola Moe (1977)
 Skogeier Haaken G. A. Mathiesen (1978)
 Skogsjef Knut Torp (1979)

I 1976 er det holdt 2 møter i arbeidsutvalget hvor det er behandlet 18 saker, og 3 møter i styret hvor det er behandlet 17 saker. I representantskapsmøte 8. juni ble det behandlet 16 saker.

Av viktige saker som er behandlet må nevnes utvidelse av administrasjonsfløyen, omarbeiding av akvarieplanene og spørsmål i forbindelse med eiendommen Bækken i Tolga som ved Iver Eides død 30. juli 1976 er tilfalt museet ved testamente.

Uttredende av styret

Styrets formann Leif Lykke ønsket ikke gjenvalg under representantskapsmøtet 8/6 1976.

Lykke ble valgt inn i styret på museets rådsmøte 5/6 1959 og har dermed sittet i styret i hele 17 år. Han ble valgt som formann i styret da Hans Th. Kiær trakk seg tilbake i 1971 og har fungert som styreformann i sammenlagt 5 år. Lykke var med i museets plankomite som særlig kyndig innen jakt- og fiskesektorene. Han var formann i en utbyggingsfase da jakt- og fangstavdelingen, fiskeavdelingen og våpenavdelingen ble montert og åpnet. Museet fikk dermed i særlig grad nytte godt av hans viten, erfaring og kontaktflete innen disse sektorene. Han var også medlem av innvielseskomiteen for museumsbygningen. Lykke har utført et betydelig arbeid for Norsk Skogbruksmuseum.

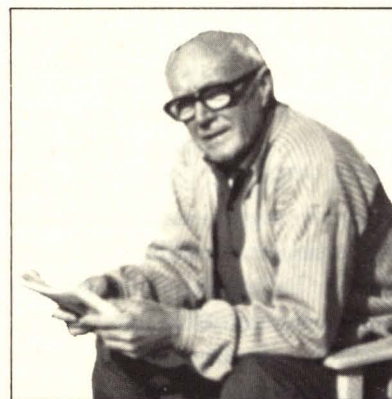

Skogsjef Leif Lykke gikk av som styreformann 8. juni 1976. Han fikk overrakt neverkont, blomster og takkens ord av representantskapets ordfører, skogdirektør Hans Kr. Seip.
Foto: O. T. L.

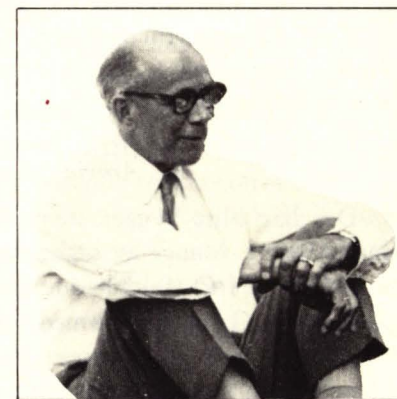
Advokat Finn Krog har vært med i museets styre helt fra stiftelsen i 1954 og tok også aktivt del i Skogbruksutstillingen 1953 hvor han bl. a. satt som medlem av finansieringsutvalget. Krog var i begynnelsen styrets sekretær og har gjennom alle år vært museets juridiske rådgiver. Han var medlem av museets byggekomite og innvielseskomite og har sittet i museets vedtektsutvalg. Krog har alltid vært levende opptatt av museet og dets utbygging og utvikling og har mer enn noen annen kunnet følge museet fra dag til dag. Krog har øvet stor innflytelse i arbeidet med å gjøre museet til det det er i dag, ikke minst som mangeårig styreformann i Elverum Skogeierlag og i Glommen Skogeierforening og som styremedlem i Norges Skogeierforbund.

Fløtningsdirektør Kaare Sparby har sittet i museets representantskap som representant for Norsk Fløtningsforbund fra 1957. Han har vært med i museets styre fra 1959, først som varamann for Olav Flotten og fra 1960 som styremedlem til han nektet gjenvalg i 1976. Sparby har alltid vært sterkt opptatt av museet og har gjort sin innflytelse gjeldende ikke bare innen fløtningsområdet, men også på andre felt.

Under representantskapsmøtet 8. juni takket Representantskapets ordfører, skogdirektør Hans Kr. Seip, de tre uttredende styremedlemmer for fortjenstfullt arbeide. De fikk overrakt blomster og ble hjertelig hyldet.

Finn Krog.

Kaare Sparby.

2. Personale.

Museet har hatt følgende personale:

Museumsbestyrer	Tore Fossum
Konservator	Åsmund Eknæs
Undervisningsleder	Jostein K. Nysæther
Vitenskapelig assistent	Geir Hovensjø (fra 6/9—76)
Hovedfagstudent	Jan Halvorsen
Kontordame	Hjørdis Furuheim
Fotograf	Ole Thorstein Ljøstad
Vaktmester	Håkon Sæle
Resepsjonsdame	Tordis Fossum
Håndverker	Georg Løvhaugen
Gartner og håndverker	Konrad Eggen
Rengjøringshjelp	Ingrid Enger
	Marit Henriksen
	Solveig Nystuen
	Kjellaug Nyborg
Kasserer	Håkon Rønning
Revisor	Oskar Tolvstad

Som ekstrahjelp og omvisere har følgende tjenestegjort: Olve Sørensen, John Garsjø, Siri Gjønnnes, Astrid Betten, Synnøve Sætre og Gerd Stensvehagen.

Følgende sivilarbeidere har arbeidet ved museet i 1976:

Kjell Lilleeng (mai—aug.), Geir Hovensjø (jan.—aug.), Einar Øfstaas (jan.—aug.), Jan Ivar Martinsen (jan.—des.) og Øivind Vestheim (fra sept.)

3. Arbeid på museumsområdet.

Det har blitt bygget steingjerde rundt sagbruksarbeiderboligen Gamle Sanne. Mange av sagbruksarbeiderboligene ved Sanne og Soli Bruk i Tune i Østfold hadde steingjerde. På museet fører det nye gjerde til at Gamle Sanne med sine to hus får det ønskelige tunpreg. Gjerdet gir også det riktige skille mellom plassen hvor sagbruksarbeideren og hans familie bodde og sagbruket like bortenfor hvor han hadde sitt arbeid.

Hele Prestøya er gått over med en ganske omfattende rydningshogst. Det er åpnet for husene og gitt bedre passasje langs stiene. Særlig er det lagt vekt på å fjerne kratt langs strendene for å skape god kontakt med Glomma. Det har blitt en del ved som skal omsettes, mens tømmeret vil bli skåret til materialer for museets eget behov.

Det er anskaffet blomsterkasser for det store hellefeltet syd for museumsbygningen. Disse blomsterarrangementene er med og liver opp fasaden mot syd.

På grunn av den sterke tørken i to somre på rad har museet innhentet tillatelse til ekstra vanning av plenene rundt museumsbygningen. Ved hjelp av egen pumpe ble vann fra Glomma tilført de brunsvitte områdene på Klokkergården.

4. Samlingene.

Det har vært museets forutsetning at lokomobilsaga fra Åsnes skal kunne settes igang for skjæring i demonstrasjonsøyemed. Statens Kjelekontroll under Statens Arbeidstilsyn har imidlertid satt strenge krav til lokomobilens tekniske standard. Etter pålegg fra Kjelekontrollen har museet engasjert Det norske Veritas som har ultralydkontrollert alle nagler og godsstykker i ildkasse og dampkjel. Rapporten er tilfredsstillende når det gjelder dette, men røkrørene m. m. er pålagt utskiftet. Thune-Maskiner A/S, Hamar, har utført alle reparasjoner etter Kjelekontrollens anvisning. Blant annet er alle de 27 røkrørene skiftet ut. Den endelige godkjenning av lokomobilten måtte på grunn av kulde utsettes til våren 1977. Det er håp om at lokomobilten vil bli tillatt satt i drift, men antagelig bare til redusert trykk. På grunn av den omfattende reparasjonen og de økte kostnadene som dette medførte, ble det søkt Hedmark Fylkesskogkontor og Skogavdelingen i Landbruksdepartementet om tillatelse til å bruke rentemidler til dekning av utgiftene. Søknaden ble innvilget med tilsammen kr. 40.000,— fordelt med kr. 10.000,— på hver av skogrådene i Eidskog, Kongsvinger, Åsnes og Elverum. Museet er meget takknemlig for den imøtekommenhet som er vist for å få satt lokomobilsaga i stand.

Under Museets representantskapsmøte 8. juni ble sagbruket befart og Jens Berger, Flisa, ga en interessant orientering om lokomobilsager og den store betydning disse har hatt for skogbruket. Lokomobilsakuren var på sitt høyeste i 1930. Kjelekontrollens register viser hele 1051 lokomobiler i dette året.

I innendørssamlingene har det pågått planlegging av flere nye utstillinger, men det er bare mindre nymonteringer som har funnet sted. Det er ialt registrert 334 nye gjenstander fra og med nr. 4847 til og med nr. 5181. Det er innkjøpt gjenstander for ialt kr. 7.300,—. Av større gaver som har kommet inn kan nevnes 106 gjenstander fra knivsmia til Gustav Lutnes i Trysil og en samling på 36 forskjellige fiskepilker fra Kolbjørn Iversen, Jaren. I forbindelse med museets planlagte utstilling om skogens fugler er det skaffet et betydelig antall fugler både ved gaver og kjøp. Jan Ivar Martinsen som har det faglige ansvar for den nye fugleutstillingen, er preparant og har stoppet ut mange av de fuglene som skal stilles ut.

Innsamling av skogsarbeiderklær som ble påbegynt under Skogsarbeiderdagene har fortsatt, og mye verdifullt materiale har kommet inn.

En kjempestor eikestamme på ca. 10 m³ ble transportert til museet i september og løftet på plass av Martin Bakkens storkran. Eikestammen har stått i Borregaard og Kiær Skoger i Hurum og er en gave til museet fra firmaet. Foto: O. T. L.

Borregaard og Kiær Skoger har gitt en kjempestor eikestamme til museet. Eika som sto i firmaets skoger i Hurum blåste ned i en kraftig storm våren 1976. Stammen er på ca. 8 m lengde og har en diameter i rota på 1,80 m og i toppen 1,20 og et volum på ca. 10 kbm. Stammen skal monteres i friluft og bl. a. tjene undervisningsformål.

5. Bibliotek og arkiv.

Gjennom gaver, kjøp og bytteforbindelser har biblioteket hatt en tilvekst på 325 nummer. Av dette er 142 tidsskriftårganger, årbøker, årsmeldinger og andre periodiske skrifter. Innbinding av bøker og ordning på sak foregår som løpende arbeider. Til bokkjøp og innbinding er det brukt kr. 8.100,—.

I løpet av året er det laget nytt system for registrering av innkommet litteratur, slik at det er blitt enklere å finne frem opplysninger om tilvekst etc. Det er blitt satt opp fullstendig oversikt over alle periodiske publikasjoner museet har. Biblioteket inneholder ca. 6 500 bind. I tillegg kommer ca. 2 000 småskrifter og hefter.

Forretningsarkivet til firmaet And. H. Kiær & Co. har fått en tilvekst på ca. 100 protokoller ved at arkivmateriale oppbevart i Borregaard og Kiær Skoger i Elverum er overført til museet. Arkivet utgjør nå samlet ca. 1 000 bind. I tillegg til dette kommer ca. 60 kasser med diverse arkivmateriale. Stud. philol. Jan Halvorsen er for tiden ansatt ved museet for å registrere Kiær-arkivet. Han regner også med å kunne finne stoff til sin hovedoppgave i historie for embedseksamen ved Universitetet.

Museet har i 1976 overtatt enda et arkiv, nemlig arkivet tilhørende Østerdal Skyttersamlag. Det består av i alt 17 arkivkasser og dekker perioden 1881—1974. Det inneholder forhandlingsprotokoller, kopibøker, regnskapsbøker, geværruller og Norsk Skyttertidendende fra 1881—1974. Noen få årganger mangler. Skytterlagsmedlemmene Harald Bjøraaneset og Harald Liberg, Rena, har ordnet arkivet og laget oversikter over hva de respektive kasser inneholder.

Advokat Finn Krog har gitt museet en samling skogkart, utskiftningskart og andre topografiske kart som tilsammen teller 108 kart. Kartene dekker hovedsakelig områder i Østerdalen og Solør. Det er

et verdifullt kartmateriale museet har mottatt av Finn Krog som vi er meget takknemlig for. Materialet vil særlig få betydning for museets arbeid med skogbrukets eiendomshistorie.

6. Publikasjoner.

Museet har gitt ut årsberetning og regnskap for 1975, ny fører for samlingene, et særtrykk om museet og har sammen med Glomdalsmuseet og fire overnattingssteder i Elverum gitt ut en informasjonsbrosjyre beregnet på å trekke turister til Elverum.

Det er lagt ned et stort arbeid på føreren for samlingene. Dette er en trykksak på 80 sider i lommeformat. Den omfatter både friluftsamlingene og innendørssamlingene og har også en del generelle opplysninger om museet og skoletjenesten. Alle utstillingsskjermer, hus og innretninger er nummerert, og det samme nummersystem er brukt i føreren på både oversiktskart og tekst, slik at det er lett å finne den nødvendige informasjon hvor man enn måtte befinne seg i samlingene. Føreren er trykt på norsk og engelsk. Den tyske versjonen vil komme i 1977. Den trykkes i et opplag på 30 000 med norsk tekst, 5 000 med engelsk og 5 000 med tysk tekst. Ved hjelp av føreren vil de besøkende kunne ha fullt utbytte av museumsbesøket ved å gå på egen hånd. Vi regner med at det heretter bare vil være nødvendig med omvisninger for gruppebesøk og skoleklasser, og at omvisning for enkeltpersoner stort sett vil kunne falle bort med mindre det blir spesielt bedt om dette.

I tidsskriftet «Skog og Samfunn» som utgis av Det norske Skogsselskap ble det i vårnummeret 1976 trykt artikler om museet og dets virksomhet på forskjellige områder. Stoffet er skrevet av museets ansatte og skoledirektøren i Hedmark, og det er særlig lagt vekt på å gi informasjon med tanke på skolens bruk av museet. Takket være god hjelp fra redaktøren av Skog og Samfunn, Leif Landmark, og fra Glommen Skogeierforening som har gitt kr. 5.000,— til trykkingen, har det lyktes å få utgitt et særtrykk av artiklene i et opplag på 2 000 eksemplarer. Museet har stor nytte av dette særtrykket, og det blir flittig brukt i skoletjenesten og museets utadvende virksomhet forøvrig.

Det er solgt publikasjoner for kr. 28.000,— i 1976. Det meste stammer fra årbok nr. 7 og den nye føreren. Museets publikasjoner blir stadig etterspurt, og foreløbig finns alle årbøker og særpublikasjoner i opplag. Skolebibliotekene får tilbud om å overta museets publikasjoner samlet til redusert pris.

Museene i Hedmark har gått sammen om en fast museums-
spalte hver lørdag i avisene Østlendingen, Hamar Dagblad og Glåmdalen.

Spalten heter «Jeg fant, jeg fant. Godbiter fra museene i Hedmark». De ansatte ved museet har levert en rekke bidrag. Spalten har slått godt an og kommer til å fortsette. Popularisert museumsstoff gjennom avisspaltene er en fin måte å gi informasjon til leserne på og er med på å skape god kontakt mellom publikum og museet.

7. Feltarbeid og annet faglig arbeid.

I mars var konservator Åsmund Eknæs og fotograf O. T. Ljøstad sammen med Ole Birkely fra Brumunddal for å studere isfiske etter lake i Mjøsa. I mai var de hos Svein Gammeltorp på Grue Finnskog for å se på mortfiske og hvordan morten blir gjort klar til tørking.

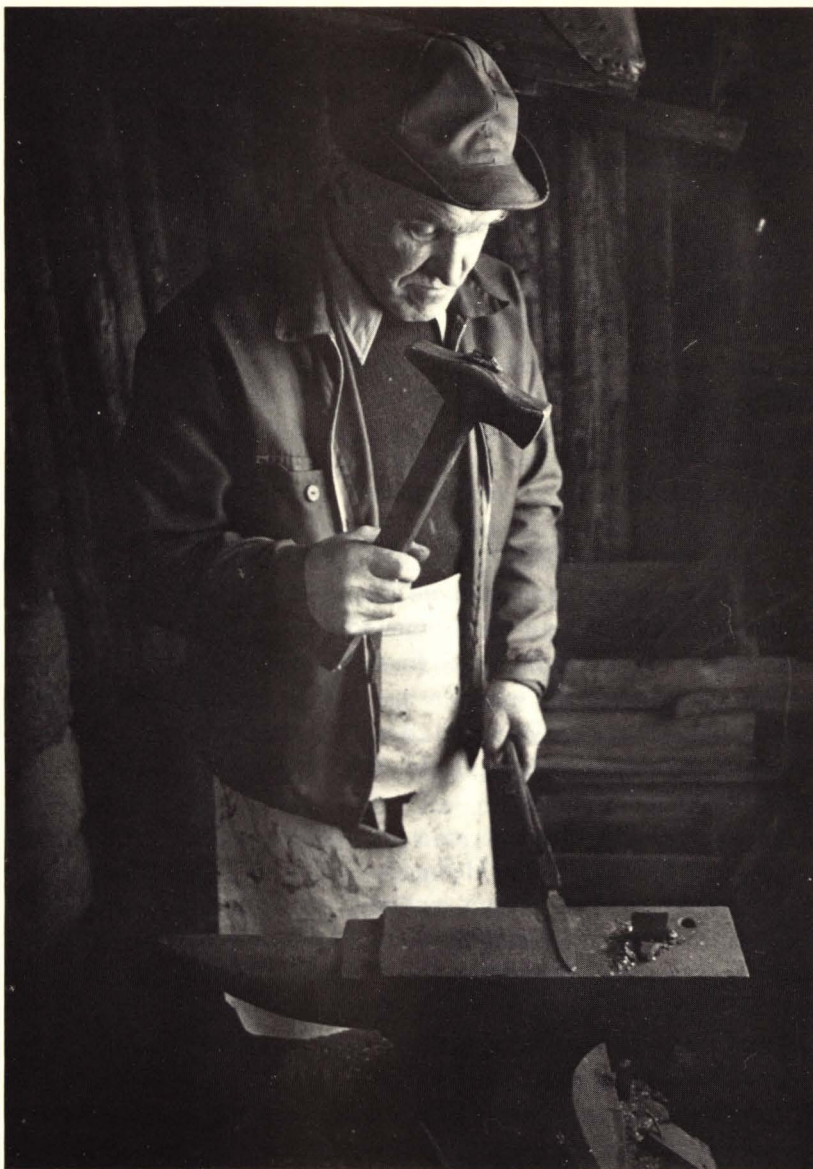
Det ble foretatt befaring til Rotbergsjøen i Grue der herredskogmester Martinus Maliberg hadde funnet rester av fiskeinnretningen kattise i Gadiskasundet.

Eknæs har i 1976 samlet inn redskaper og tradisjonsstoff i tilknytning til fisket i Stange, Hedmark.

Arbeidet med å samle inn materiale om kniver og knivsmeder fortsatte. Sammen med Andreas Vevstad foretok Eknæs en studietur til knivsmeder i Aust-Agder. Ellers er det i samme øyemed gjort turer til Telemark, Nord-Odal i Hedmark, Hallingdal og Toten.

I mai var Eknæs sammen med Lindtveit og Wiig fra Norsk Teknisk Museum og Danckert Monrad Krohn fra Bergen på befaring til diverse vassdrevne sager i Hardanger i forbindelse med planene om opptak av film om sagbrukenes utvikling.

Eknæs foreleste om ferskvannsfiske for grunnfagstudentene i etnologi og om samme tema på et universitetskurs arrangert av Buskerud Studiesamnemnd.

Aksel Tåsås, Eina på Toten kommer fra en gammel knivsmedfamilie og viderefører produksjonen av de velkjente Toten-knivene. Her er et nytt knivblad i ferd med å ta form. Fra Åsmund Eknæs' feltarbeid. Foto: O. T. L.

Nordiska Rådet för Antropologisk Forskning arrangerte i august symposiet «Nordisk skogbruk i kulturøkologisk belysning». Eknæs var deltager ved symposiet og foreleste over temaet: «Den folkelige kulturs mangesidige utnyttelse av skogen.»

Eknæs var medlem av eksamenskommissjonen for Danckert Monrad Krohn som tok magistergradeksamen med en avhandling om vassdrevne sager.

I februar ble det arrangert et kurs i sikring av museer og Eknæs deltok fra Norsk Skogbruksmuseum.

Undervisningsleder *Jostein K. Nysæthers* feltarbeid i 1976 har vært følgende:

1. Skavernsaga.

Første trinn i arbeidet med å restaurere Skavernsaga i Osen samt tilhørende sagkoie er nå avsluttet. Begge hus er restaurert. Råtne stokker og bjelker er erstattet med nye, og det er lagt nye tak av trykkimpregnerte materialer. Når det gjelder selve saghuset, står en del arbeide igjen. Det er ønske om å kunne restaurere vassrenna og vasshjulet samt en skådam av tømmer. Noe penger er det igjen til dette, men det blir nødvendig med nye bevilgninger for å få arbeidet fullført.

2. Øvingsområde for skolene i Åmot.

I forbindelse med restaureringen av Skavernsaga i Osen har Nysæther foreslått å lage et øvingsområde for skolene i bygda.

Det har vært foretatt tre befaringer i denne sammenheng — to ganger sammen med lærerpersonalet ved Osen skole og en gang sammen med herredskogmester Jens Tannum i Åmot og Kjell Kap-aasen fra Det norske Skogselskap.

Området viser seg å by på en rekke varierte tilbud.

- a) Naturhistoriske: Interessante geologiske forhold. Beverdam, beverhus, beverfelte trær, elg- og rådyrtråkk og beiting. Elgskader. Våtmarksområde, myr, vann og to elver. I tillegg kommer de vanlige forekomster av dyr og fugl.

- b) Kulturhistoriske: Sag og sagkoie. Forbygninger for sagbruk og fløting. Fløtningshistorie fra ca. 1700. Gammelt bolighus. Utvandringshistorie. Slåttbuer og løer. Seter. Jernmalmblestring, kalkbrenning, dyregraver i system. Fisking.
- c) Forstlige: Alle bonitetsgrader og hogstklasser er representert. Typiske områder for furu og gran. Tømmerveier. Velteplasser. Skader på skog: Tyritopp og snøskytteskader. Snauflater og frørestillinger. Statsskog og gardsskog.

3. Fisket i Osensjøen.

Nysæther har besøkt en rekke gardar og personer rundt sjøen med tanke på opplysninger om fiskeplasser, fiskemetoder og andre tradisjoner om fisket i eldre og nyere tid.

Museumsbestyrer Tore Fossum har vært på befarung i Gutulia med representanter for Miljøverndepartementet for å drøfte den vidare restaurering av husene på de andre setervollene. Husene på oppvøllen er ferdigrestaurert og ble besiktiget under befaringen. Det er foreløbig ikke tatt stilling til om restaureringsarbeidene skal fortsette.

Fossum har vidare befart fløtningsdam i Sauherad i Telemark etter anmodning fra det lokale kulturstyre. Dammen er interessant og bevaringsverdig, men det er et kjempestort anlegg som krev betydelig kapital for å kunne settes i stand, og det er neppe mulig å skaffe pengar til dette hverken lokalt eller av sentrale kulturmidler.

I Engerdal er det ønske om å anlegg et koiemuseum på Blokkodden ved Drevsjø. Fossum har befart området sammen med Engerdal kulturstyre og har uttalt seg positivt om et slikt anlegg.

Han har vært medlem av tre bedømmelseskomiteer. Den ene gjaldt ansettelse av museumsdirektør og to avdelingsledere ved Forsvarsmuseet på Akershus, den andre bestyrerstillingen ved Toten Museum og den tredje konservator og bestyrerstillingen ved Fylkesmuseet for Telemark og Grenland i Skien.

Han har vært medlem av eksamenskomisjonen for Thora Holmen som tok magistergraden i etnologi med en avhandling om fløting i Nordmarka.

Fossum har vært formann i en komite oppnevnt av NKKM med mandat å utrede spørsmål om finansiering av museumsbygg. Komiteen leverte sin innstilling høsten 1976.

Han er medlem av NKKM's filmkomite som arbeider med opptak av kulturhistorisk film. Som medlem av denne komiteen har han deltatt i et internordisk filmseminar i Stockholm i tiden 14.—21. august. Seminaret tok for seg en rekke emner i forbindelse med produksjon av kulturhistorisk film.

Fossum representerte Norsk Skogbruksmuseum ved åpningen av den nye museumsbygningen ved Follomuseet i Drøbak og deltok sammen med Nysæther ved NKKM's årsmøte i Arendal i tiden 10.—12. desember.

Vitenskapelig assistent Geir Hovensjø har studert biblioteksystem ved Stavanger Museum og har på samme sted fotografert og laget arbeidstegninger av en gammel trampfelle for fangst av hjort. Den stammer fra et myrfunn på Jæren og er antagelig fra bronsealderen. Det vil bli laget en tro kopi av fella for plassering i jaktavdelingen.

8. Temporære utstillinger og arrangementer.

I tiden 4.—14. mars ble det arrangert en skinntrykkutstilling på museet, med arbeider fra familien Simon i Hemsedal. Det var Elverum Husflidslag v/ formannen Karin Akre som tok initiativ til å få utstillingen til museet. Den ble åpnet i forbindelse med Husflidslagets årsmøte 4. mars hvor fru Li Simon holdt foredrag om skinntrykk på bakgrunn av gammel norsk tradisjon og som moderne kunsthåndverk. Utstillingen ble omfattet med meget stor interesse.

Fra 14. mars—20. april ble utstillingen «Fangstfolk på Grønland» vist i museumshallen. Utstillingen distribueres gjennom Nordisk Utstillingsråd. Ved hjelp av bilder, tekst, en lysbildeserie samt film viser den eskimokulturen med særlig vekt på jakt- og fangsttradisjonene. Ved stadig påvirkning utenfra vil den gamle fangstkulturen på Grønland etter hvert forsvinne. Skolene ble spesielt invi-

tert til å bruke utstillingen i undervisningen og mange klasser benyttet seg av dette.

Kunsthåndverkutstillingen «Form, Farge, Fantasi», som museet arrangerte sammen med Elverum Husflidslag og Elverum Kunstforening ble holdt i tiden 5. mai—2. juni. Det deltok ialt 50 utstillere med tilsammen nærmere 200 arbeider i metall, tre, glass, keramikk og tekstil. Denne utstillingen er nå innarbeidet som et fast årlig arrangement.

I tiden 10.—23. juni holdt Ragnhild Fossum teppeutstilling på museet. Samtidig viste museet en del av sine trearbeider.

Årets festspillutstillinger på museet var maleren Knut Frøysaa som stilte ut malerier i museumshallen og grafikk i foredragssalen. Utstillingen ble holdt i tiden 5.—29. august. Det kan nevnes at Nasjionalgalleriet kjøpte maleriet «Ved havet» under utstillingen.

Fra gevirbedømmelsen i forbindelse med De Nordiske Jakt- og Fiskedager 1976. Redaktør Gunder Swensen og konsulent Arnulf Arnesen i Norges Jeger- og Fiskerforbund måler og beregner gevirene etter de nye internasjonale reglene som er gjort gjeldende fra 1976.

Foto: O. T. L.

De Nordiske Jakt- og Fiskedager ble arrangert 7. og 8. august med en rekke programposter bl. a. hundeutstilling, gevirutstilling, åpne stevner i elgskyting og jegertrap, natursti, røyking av fisk m. m. Årets to faglige programposter var viet Våtmarksåret 1976 og viltet i trafikken. I anledning våtmarksåret ble det montert en utstilling produsert av Miljøverndepartementet og filmen «Vern våre våtmarker» ble vist.

I programposten «Viltet og trafikken» holdt viltstellkonsulent Arne Gabrielsen hovedforedraget og la bl. a. frem tall for hvilke store viltmengder som blir drept i trafikken og hvilke betydelige skader som påføres personer og biler. Forstkandidat Rolf Gjølberg er ansatt i Vegdirektoratet og redegjorde for de mange undersøkelser og forsøk som er igang for å minske trafikkulykker forårsaket av vilt.

Det arrangeres gevirutstilling hvert tredje år. Årets utstilling hadde større deltagelse enn før for både elg og reins vedkommende.

Under Festspillene 8.—15. august ble det holdt 4 konserter i museet. Mandag 9. august holdt jazzpianisten Bengt Hallberg konsert med tittel «Musikkens talespråk». Museumshallen var full av begeistrede tilhørere.

Foto: O. T. L.

De nye internasjonale reglene for gevirbedømming er gjort gjeldende fra 1976 og var dermed i bruk for første gang.

De Nordiske Jakt- og Fiskedager ble samlet besøkt av ca. 4 000 personer. Avisene karakteriserte arrangementet som Norges største jeger- og fiskertreff.

Under Festspillene 8.—15. august ble det holdt fire konserter i museumshallen. En rekke andre konserter har også blitt holdt i museet i løpet av året.

Hedmark Skogselskap arrangerte sitt 75-årsjubileum på museet 3. september. Museet lagde en egen jubileumsutstilling i den anledning som viste trekk fra skogbrukets utvikling i Hedmark og en del fra Skogselskapets historie. Temaet for skogbefaringen var «Hvordan bygda ble til», og museet deltok ved opplegg og avvikling av arrangementet. Fossum var også medlem av redaksjonskomiteen for jubileumsskriftet «Skogen i Hedmark». Hedmark Skogselskap 75 år.» Under arrangementet ble museet overrakt som gave en geologi-

Under Hedmark Skogselskap 75-års jubileum 3. september 1976 fikk museet i gave en geologimodell med plansjer over Elverumsdistriktet laget av Ole Nashoug. Her orienterer professor Steinar Skjeseth om geologien i Elverumsområdet.

Foto: O. T. L.

modell over Elverum-området sammen med et omfattende geologisk plansjemateriale. Museet vil også her i årsberetningen få uttrykke sin store takk til Hedmark Skogselskap for geologimodellen som er en viktig tilvekst til museets undervisningsmaterieell og som ytterligere vil øke kontakten mellom skolene og museet.

Desemberutstillingen hvor museet tilbyr bruksgjenstander av tre, never m. m., hadde større innslag av gjenstander laget av museets egne håndverkere enn tidligere. Det er stor interesse for utstillingen, og det ser ut til at den fyller et behov og er til gagn både for publikum og museet.

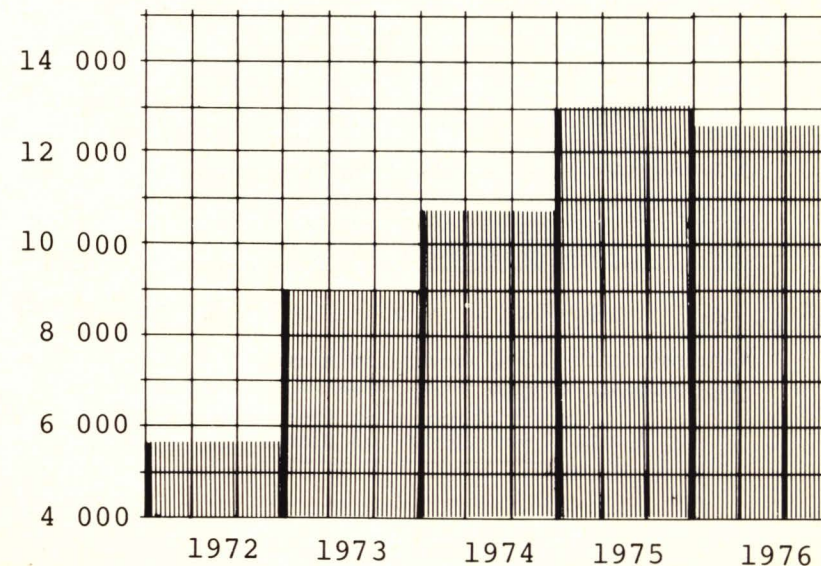
9. Skoletjenesten 1976.

De som har arbeidet med skoletjenesten dette året:

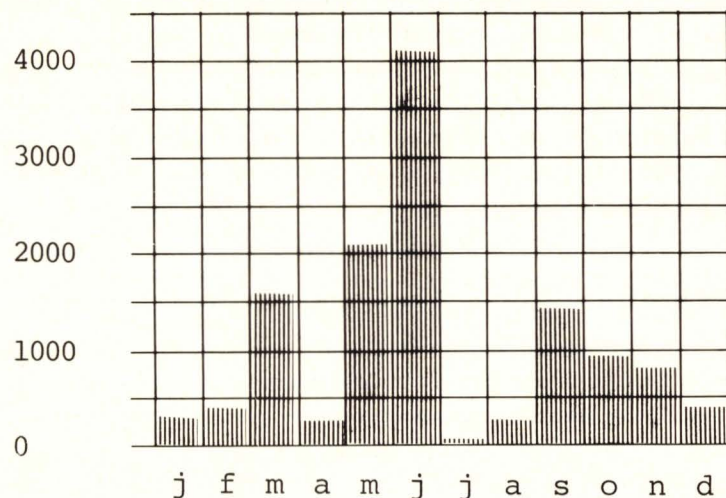
Lærer Einar Øfstaas
Student Jan Ivar Martinsen
Student Øivind Vestheim
Vit.ass. Geir Hovensjø
Kontordame Hjørdis Furuheim
Undervisningsleder Jostein K. Nysæther.

Det er nå tegn som tyder på at besøkstallet for skoler er i ferd med å stabilisere seg. Tallet for 1976 ligger litt i underkant av tallet for 1975.

Kurven for de fem siste årene ser slik ut.

I 1976 hadde museet besøk av 12 665 elever fordelt på 640 klasser og grupper. Besøkene fordeler seg slik på månedene i året:

Geografisk fordeling:

Hedmark:

Grunnskolen:	6 736 elever	344 klasser
Andre skoler:	1 314 »	64 »
I alt:	8 050 elever	408 klasser

Oppland:

Grunnskolen:	1 853 elever	94 elever
Andre skoler:	195 »	10 »
I alt:	2 048 elever	104 klasser

Akershus:

Grunnskolen:	1 357 elever	59 klasser
Andre skoler:	109 »	4 »
I alt:	1 466 elever	63 klasser

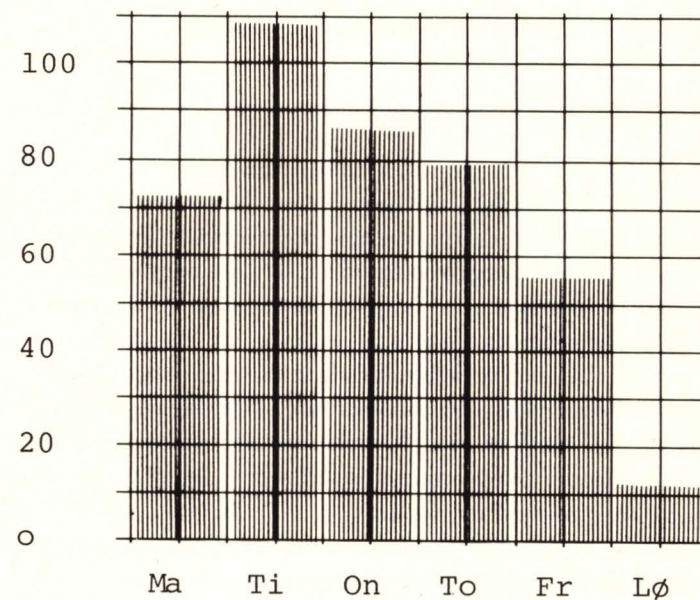
Oslo:

Grunnskolen:	347 elever	15 klasser
Andre skoler:	30 »	2 »
I alt:	377 elever	17 klasser

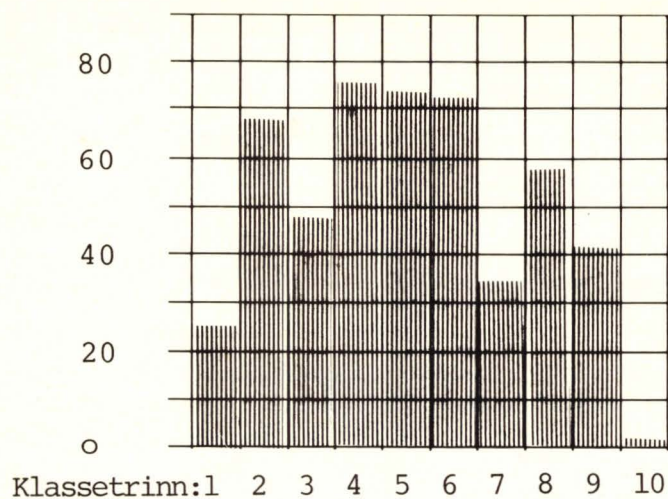
Andre steder:

Grunnskolen:	337 elever	29 klasser
Andre skoler:	387 »	19 »
I alt:	724 elever	48 klasser

Under betegnelsen *andre skoler* kommer gymnas, folkehøyskoler, pedagogiske høyskoler, skogbruksskoler, landbruksskoler, universitet o. l.

Figuren viser besøkende klasser fordelt på ukedagene.

Figuren viser besøkende klasser fordelt på alle klassetrinn i grunnskolen.

Kurser:

Også i 1976 har skoletjenesten avviklet flere kortkurs for lærere (Planleggingsdager). Tema for kursene har vært: Hvordan skal skolene få best mulig pedagogisk utbytte av besøk ved museet?

Ved flere anledninger har skoletjenesten vært trukket inn i spesielle pedagogiske videreutdanningskurs.

I et par tilfeller har undervisningslederen vært ute i distriktet for å gi orienteringer i forbindelse med lokalhistoriske opplegg.

Som et ledd i arbeidet med å restaurere Skavernsaga i Åmot, har museet tatt initiativ til å lage en skoleløype med naturhistorisk og kulturhistorisk innhold i området.

Det har for øvrig kommet henvendelser fra flere kanter av fylket i sammenheng med anlegg av slike løyper.

Under et møte for landets skoledirektører hadde skoletjenesten ansvar for en seksjon omkring temaet: *Museet brukt i skolens tjeneste*. Både museumsbestyreren og undervisningslederen var med i dette opplegget.

I mars ble det avviklet en to-dagers arbeidskonferanse for museumspedagoger fra hele landet. Tema for konferansen var: *Barn og museum*. Arrangør var Norsk Museumspedagogisk Forening, som ble stiftet på Norsk Skogbruksmuseum umiddelbart før konferansen. (Undervisningslederen ved Norsk Skogbruksmuseum ble valgt inn som medlem av styret).

Nye tilbud fra skoletjenesten:

For å avhjelpe den vanskelige situasjonen som oppstår i inndørssamlingene under «vårrushet», har skoletjenesten i 1976 utarbeidet en rekke natur/kulturstier som blir avviklet ute på Prestøya. Det er Einar Øfstaas og Jan Ivar Martinsen som har stått for dette arbeidet. 80 klasser har gått løypene i mai og juni.

Nytt av året er museets trykte guide samt særtrykket «Norsk Skogbruksmuseum», som begge gir god informasjon til skoler som ønsker å få best mulig pedagogisk utbytte av et museumsbesøk.

10. Akvariet og utvidelse av administrasjonsfløyen.

Det er holdt flere møter om akvariet med representanter for Norlett og Norsk Institutt for Vannforskning m. fl. Lektor Audun Gussgard ved Halden Lærerskole har anlagt både akvarier og terrarier ved lærerskolen og har på anmodning av museet påtatt seg å være konsulent for museets akvarium. Han har skrevet en uttalelse om akvariet og har på grunnlag av egne erfaringer gitt gode råd for mange sider av akvariespørsmålet, bl. a. har han medvirket til at firmaet Lehmkuhl A/S har foretatt en vurdering av kjølespørsmålet. De har vederlagsfritt både tegnet og kalkulert hele kjøleanlegget. Det gjenstår nå å få innhentet endelige tegninger og kalkyle fra Norlett før arbeidet kan settes i gang.

Arkitektene Duus, Thorstensen, Egeberg har utarbeidet tegninger for den nye administrasjonsfløyen. I tillegg til flere kontorer vil den få bibliotek med lesesal og et auditorium med plass til ca. 100. Den vil samlet for begge etasjer få et golvareal på ca. 750 kvm og er av arkitektene kalkulert til 2,9 millioner kroner. Det er søkt Norsk Kulturfond om penger, og spørsmålet om tilskudd fra skog-

brukets rentemidler er også drøftet. Pr. 31/12 har museet en investeringskapital på 0,5 millioner kroner og er innvilget et lån i Elverum Sparebank på 0,5 million kroner.

11. Foto- og kortfilmarkiv.

Fotograf O. T. Ljøstad har i løpet av 1976 tatt ca. 2000 svart/hvitt opptak og ca. 800 lysbildeopptak. Fotografering av innkomne gjenstander, arrangementer og aktiviteter ved museet foregår som løpende arbeid. Samtlige gjenstander i utstillingen er blitt fotografert.

Av opptak Ljøstad har gjort i felten kan nevnes bilder fra skogbrannen i Elverum i juni, moderne skogsdrift i Elverums-distriktet, krepsefiske i Steinsfjorden og lågåsildfiske ved Fåberg.

Sammen med konservator Eknæs har Ljøstad gjort opptak av mortfiske og tørking av mort i Grue, lakefiske i Bunnefjorden i Mjøsa og av knivmaker Aksel Taasaas, Eina. Eknæs har fotografert knivmakere og -smeder i Telemark og Aust-Agder. Han har også gjort opptak av kattiserester i Grue. Andre ansatte ved museet har også gjort fotoopptak.

I fotoarkivet har vit.ass. Geir Hovensjø m. fl. registrert 2 569 svart/hvitt bilder. Foruten museets egne opptak er det kommet inn en god del som gaver. Blant de større gavene kan disse nevnes: Fra forstmester Oluf Graff som var bestyrer av Verjedalsbruket i Numedal har museet fått en rekke interessante bilder fra skogsdrift og sosiale forhold i skogen. Johs. P. Sorknes, Grue, har levert inn bilder av skogskoier, skogsarbeiderhjem og andre motiver fra skogbruket. Fra fotograf Sverre Rødsten Knutsen, Hønefoss, har museet kjøpt bilder av tømmerkjøring og fløting. Fra Andreas Vevstad, Arendal, har museet fått en samling bilder av fremstående personer innen skogbruket. Ole Bleken-Rud, Hamar, har gitt bilder fra sin tid som almenningsbestyrer i Vang.

Antall utlån fra fotoarkivet viser en stadig økende tendens.

Museet har etter hvert fått et ganske stort arkiv av kortfilmer. I 1976 har museet overtatt som gave fra Landbrukets Film- og Billedkontor 65 kortfilmer, vesentlig fra skogbruk. En del av filmene kan brukes i undervisningen, men de fleste går inn i arkivet som histo-

riske filmer. Museets kortfilmarkiv teller i dag 90 filmer som har kommet inn som kjøp, ved gaver og ved egen produksjon.

12. Iver Eides eiendom Bækken i Tolga.

Iver Eide døde 30/7 1976. I følge testamentet av 10/7—1972 har han testamentert hele sin eiendom til Norsk Skogbruksmuseum. Eiendommen består av ca. 50 da dyrket mark og har seks hus. Våningshus, låve og fjøs, bu med skåle, redskapshus, stabbur og smie. Husene er i dårlig forfatning. Det hører to setrer til gården. Røsta seter ligger 750 m.o.h. like øst for gardsteigen. Veslebækvangen ligger i Sletthøa 950 m.o.h. Det er dårlige hus på begge setrer. Skogen består av gardsteigen på ca. 1000 da og en fjellteig på ca. 150 da. Fjellterrenget rundt Veslebækvangen er oppgitt til ca. 6 000 da vesentlig snaut fjell. Det har vært nyttet som fjellbeite og jaktterreng.

Det er begjært offentlig skifte, og registreringsforretningen ble holdt 22. september 1976. Det er søkt om konsesjon på eiendommen. Konsesjonssøknaden er ikke ferdigbehandlet, og boet er heller ikke oppgjort enda. Det er ingen som bor på eiendommen, og det gjenstandsmateriale som er av størst verdi er midlertidig flyttet til museet.

13. Publikumsbesøket.

I 1976 har totalbesøket vært 70 683 som er en nedgang på ca. 9 % i forhold til 1975 da besøket var 77 335. Det skal bemerkes at i 1975-tallet inngår 10 000 som besøkte Skogsarbeiderdagene. Besøket de tre siste år ser slik ut:

	1974	1975	1976	% av 1975
Voksne enkeltvis og i grupper	38207	44903	39776	÷ 11,4 %
Barn enkeltvis og i grupper (elever)	15261	19036	20307	+ 3,8 %
Barn på familiebillett, registrert	7772	10851	8500	÷ 21,7 %
Personer med bill. fra Glomdalsmuseet	796	2546	2100	÷ 17,5 %
	62036	77335	70683	÷ 9,0 %

Seks IUFRO-ekskursjoner avla besøk på Norsk Skogbruksmuseum 1. juni. Dette er ekskursjon nr. VI, 1, med faglig tema: Skogbruk/rekreasjon/landskapsleie. Godseier Harald Løvenskiold, vår formann og dosent Sigmund Huse var faglig leder under befaringen på Prestøya. Omvisningen ble ledet av Olve Sørensen som sees midt på bildet. Foto: O. T. L.

Det er i 1976 holdt 106 arrangementer i museet hvor 9 178 personer har deltatt. Av disse har 2 292 sett utstillingene. Dette tallet er tatt med under voksne i statistikken ovenfor.

Statistikken for barn på familiebillett og personer fra Glomdals-museet skjer ved avkryssing og er derfor noe usikker. Det er sannsynlig at begge disse tall i virkeligheten er noe høyere enn angitt ovenfor.

Det har i 1976 vært endel grupper som museet har tatt seg spesielt av. Seks av IUFRO-kongressrutene hadde omvisninger, orienteringer, lunsjer, middager og selskapelig samvær på museet. Spesielle omvisninger til dels med lysbilder og foredrag har blitt gitt for

etnologistudentene, zoologistudentene, Skandinavisk Museumsforbund, Statens Lærerskole i forming, Distriktshøyskolen for Hedmark og Oppland m. fl. En stor del av de besøkende utgjøres av skogråd, skogeierlag og en rekke andre organisasjoner og institusjoner innen skogbruket. Museet har ikke avtaler med reisebyråer eller turistkontorer om faste ruteopplegg med innlagt museumsbesøk. Det skrives mye i lokalpressen og en del i landspressen og fagpressen om museet, men det er først og fremst pressen selv som ber om stoff. Det er sannsynlig at forskjellige former for promosjonsarbeid fra museets side ville føre til en økning i besøket. Museets stab er imidlertid sterkt engasjert i de primære museumsoppgaver og får liten tid til PR-arbeid.

14. Økonomien.

De 11 museene som ikke er med på den fylkeskommunale ordningen holdt to møter i begynnelsen av året for å drøfte større offentlige tilskudd. I møte 11. februar var representanter for Kirke- og undervisningsdepartementet til stede og fra museet styreformannen og bestyreren. Departementet mente at museet burde prøve å få til økonomiordninger med primærfylke og primærkommune. Både Hedmark fylke og Elverum kommune har for årene 1976 og 1977 blitt søkt om *kr. 100.000,—* hvert år. Museet er ikke ført opp på fylkets budsjett disse årene. Elverum kommune bevilget i 1976 *kr. 16.500,—* og har for 1977 budsjettet *kr. 21.000,—*. Den 23. juni ble det holdt et møte med Hedmark Fylke hvor fylkesordfører Sverre Kr. Fjeld, fylkesrådmann Sverre Pettersen og fylkeskultursjef Svein Erik Jensen representerte Hedmark Fylke og Klaus Kjelsrud, Sigmund Stafne og Tore Fossum representerte museet. Hedmark Fylke har som følge av dette møtet sendt museet et brev av 28/6 1976 hvor det uttaler følgende i forbindelse med den nye tilskuddsordningen: «Etter retningslinjer som er trukket opp i den forbindelse skal det tilligge Staten å gi tilskudd til såkalte sentrale eller nasjonale kulturinstitusjoner. Herunder er Norsk Skogbruksmuseum spesielt nevnt.» Det er nevnt i brevet at hvis museet ble tatt inn under

den fylkeskommunale ordningen ville Statens tilskudd til driftsbudsjettet 1976 blitt omlag *kr. 835.000,—* og ikke som nå *kr. 260.000,—*. «Videre kan det ikke forventes at fylkeskommunen makter å påta seg forpliktelser med årlige driftstilskudd utenom rammen for den avtalen som alt er gjort med Staten om de halvoffentlige museer.» Fylkets brev er oversendt departementet, og det er senere også holdt møte med departementet. Noe av resultatet av dette økonomiarbeidet er en tilleggsbevilgning fra Staten på *kr. 50.000,—* for 1976 og en økning i statsbudsjettet for 1977 til *kr. 475.000,—*. Søknaden for 1977-budsjettet var på *kr. 600.000,—*.

Fra 1/1—76 ble billettprisene hevet fra *kr. 5,—* til *kr. 7,—* for voksne, fra *kr. 2,—* til *kr. 3,—* for barn, og fra *kr. 3,—* til *kr. 5,—* pr. person for voksne grupper på over 10 personer. Medlemskontingenten ble hevet fra *kr. 10,—* til *kr. 20,—* for vanlig medlemskap, fra *kr. 25,—* til *kr. 50,—* for årbokmedlemskap, og fra *kr. 200,—* til *kr. 300,—* for livsvarig medlemskap personer, og fra *kr. 500,—* til *kr. 1.000,—* for livsvarig medlemskap bedrifter. Dette har ført til at museets egeninntekter og kontingentinntekter har steget med samlet noe over *kr. 100.000,—* i forhold til 1975.

I 1975 måtte det lånes *kr. 70.000,—* av investeringskonto til driften. Det har lyktes å tilbakeføre dette beløp slik at museets investeringskonto pr. 31/12—76 viser det korrekte beløp. Det har videre lyktes å nedbetale annen gjeld fra 1975 og dessuten avslutte året 1976 med bare en mindre gjeldspost i form av ubetale løpende regninger. Regnskapet for 1976 er gjort opp med et underskudd på *kr. 8.644,88*. Året 1976 må likevel sies å ha vært et godt år økonomisk sett, men den likvide stilling ved årsskiftet er ikke særlig god. Det er trukket omtrent like mye på kassakreditkonto som summen av hva de andre driftskonti har innestående slik at driftsmidlene ved årsskiftet bare er ca. *kr. 900,—*.

Nedenfor følger en oppstilling over de tilskudd som er ydet til museets drift i 1976:

Offentlige tilskudd:

Statstilskudd	kr. 310.000,—	
Fylkestilskudd	» 8.300,—	
Kommuner (se egen liste)	» 36.461,—	
Direktoratet for Statens Skoger	» 17.000,—	
Direktoratet for Vilt og Ferskvannsfisk	» 25.000,—	
Rentemidler av skogavgiften	» 430.000,—	kr. 826.761,—

Private tilskudd:

Skogbrand	kr. 5.000,—	
Skogbruksforeningen av 1950	» 7.500,—	
Norges Skogeierforbund	» 50.000,—	
Hernes m. fl. Grunneierforening	» 300,—	
Haldenvassdragets Tømmermåling	» 1.500,—	
Sande Paper Mill A/S	» 1.500,—	
Sande Tresliperi A/S	» 1.500,—	
Asbjørn Risberg	» 100,—	
Rakkestad Sparebank	» 200,—	
Ringsaker Sparebank	» 200,—	
Grue Sparebank	» 800,—	
Elverum Sparebank	» 1.500,—	
Gjerstad Sparebank	» 100,—	
Høylandet Sparebank	» 100,—	
Asker Sparebank	» 100,—	
Nedre Glommen Skogeierforening	» 300,—	
Glommen Skogeierforening	» 1.500,—	
Lågen Tømmermåling	» 500,—	
Telemark Tømmersalslag	» 500,—	
Glomma Fellesfløtningsforening	» 500,—	
Norsk Skog- og Landarbeiderforbund	» 1.000,—	
Norges Jeger- og Fiskerforbund	» 500,—	» 75.200,—

Tilskudd spesielle formål:

Ringerike Skogråd (modell kjerraten i Åsa)	» 20.000,—
Skogbruk A/L (motorsagas historie)	» 10.000,—
Norsk Kulturråd (tilskudd flygel)	» 4.000,—
Glommen Skogeierforening (særtrykk om museet)	» 5.000,—
Eidskog Skogråd (lokomobilsaga)	kr. 10.000,—

Kongsvinger Skogråd (lokomobilsaga)	»	10.000,—	
Åsnes Skogråd (lokomobilsaga)	»	10.000,—	
Elverum Skogråd (lokomobilsaga)	»	10.000,—	» 40.000,—

Nord-Trøndelag Fylkesskogkontor, (Barthbiografien)	kr.	5.000,—	
Oppland Fylkesskogkontor, (Barthbiografien)	»	50.000,—	
Buskerud Fylkesskogkontor, (Barthbiografien)	»	10.000,—	
Hedmark Fylkesskogkontor, (Barthbiografien)	»	20.000,—	
Sør-Trøndelag Fylkesskogkontor, (Barthbiografien)	»	5.000,—	» 90.000,—
			kr. 1.070.961,—

Tilskudd til videre utbygging:

Gausdal Fjellstyre	kr.	500,—	
Tolga Fjellstyre	»	200,—	
Overhalla Fjellstyre	»	500,—	
Ringsaker Almennning	»	3.000,—	
Strinda Fjellstyre	»	1.000,—	
Folldal Fjellstyre	»	500,—	
Singsås Fjellstyre	»	200,—	
Sollia Fjellstyre	»	1.000,—	
Verran og Inderøy Fjellstyre	»	500,—	
Os Fjellstyre	»	250,—	
Skogbrukets Arbeidsgiverforening*	»	15.000,—	
Renter 1976	»	26.005,95	kr. 48.955,95

* Skogbrukets Arbeidsgiverforening ga i 1975 kr. 30.000,— til museets videre utbygging. Ved en feil har dette ikke kommet med i årsberetningen for 1975.

Tilskudd kommuner:

Lardal kommune	kr.	125,—	(1976)
Verdal kommune	»	300,—	
Brunlanes kommune	»	200,—	(1976)
Søndre Land kommune	»	300,—	
Tokke kommune	»	150,—	
Selbu kommune	»	200,—	
Bø kommune	»	150,—	

Åmot kommune	»	250,—	
Stange kommune	»	850,—	
Drangedal kommune	»	230,—	
Engerdal kommune	»	150,—	
Meldal kommune	»	200,—	
Oslo kommune, Skogvesenet	»	5.000,—	
Rennebu kommune	»	150,—	
Folldal kommune	»	110,—	(1976)
Vang kommune, Hedmark	»	450,—	
Fyresdal kommune	»	100,—	
Modum kommune	»	600,—	
Løten kommune	»	320,—	
Nedre Eiker kommune	»	250,—	
Vikna kommune	»	187,50	
Kongsvinger kommune	»	800,—	
Marker kommune	»	200,—	
Vinje kommune	»	150,—	(1976)
Os kommune	»	100,—	
Nord-Odal kommune	»	300,—	
Rendalen kommune	»	150,—	(1976)
Tolga kommune	»	100,—	
Ringerike kommune	»	1.000,—	
Skjeberg kommune	»	200,—	(1976)
Drammen kommune	»	1.000,—	
Elverum kommune	»	16.500,—	
Røyken kommune	»	200,—	
Østre Toten kommune	»	200,—	
Sigdal kommune	»	200,—	
Lierne kommune	»	100,—	
Nannestad kommune	»	500,—	
Rømskog kommune	»	33,50	
Søndre Land kommune	»	300,—	
Brunlanes kommune	»	300,—	(1977)
Trysil kommune	»	400,—	
Nome kommune	»	350,—	
Ås kommune	»	500,—	
Øyer kommune	»	500,—	
Skjeberg kommune	»	200,—	(1977)
Fyresdal kommune	»	100,—	
Ramnes kommune	»	150,—	
Malvik kommune	»	100,—	
Flesberg kommune	»	100,—	
Namsos kommune	»	150,—	
Flå kommune	»	60,—	

Namsskogan kommune	»	100,—	
Lardal kommune	»	115,—	(1977)
Andebu kommune	»	100,—	
Vinje kommune	»	150,—	(1977)
Folldal kommune	»	110,—	(1977)
Våle kommune	»	200,—	
Eidsvoll kommune	»	100,—	
Rendalen kommune	»	150,—	(1977)
Overhalla kommune	»	170,—	kr. 36.461,—

Når det gjelder tilskuddet på *kr. 20.000,—* fra Ringerike Skogråd til bygging av modell av Kjerraten i Åsa har ingeniør Arve Frydenlund, Åsa, Norderhov, på grunnlag av egne oppmålinger og registreringer i terrenget, tegnet og beskrevet hele kjerratanlegget og det er på grunnlag av disse tegningene museet vil prøve å få bygget en modell i utstillingene. Modellen vil kreve stor plass, og det har vært vanskelig å løse denne saken tilfredsstillende foreløpig. Frydenlund har nedlagt et stort og viktig arbeid som han fortjener honnør og takk for.

Skogbruk A/L har gitt *kr. 10.000,—* til museet til en undersøkelse om motorsagas historie. Andreas Vevstad har påtatt seg arbeidet med undersøkelsen i samarbeid med museet. Vevstad skal også bearbeide det innkomne materialet for trykking gjennom museet.

Til Barth-biografien er det hittil gjennom fem fylkesskogkontorer gitt tilskudd av rentemidler på samlet *kr. 90.000,—*. Skogforvalter Knut Skinnemoen arbeider med avslutningen av manuskriptet.

Musset er takknemlig for alle tilskudd som er ytet og uttrykker sin hjerteligste takk for den store interesse som er vist museets arbeid.

15. Antall medlemmer pr. 31/12 1976.

Årlig betalende medlemmer personer	333	(352)
Livsvarige medlemmer personer	296	(270)
Årlig betalende medlemmer, bedrifter og institusjoner	71	(71)
Livsvarige medlemmer, bedrifter og institusjoner	291	(288)
	991	(981)

Tallene i parentes gjelder året 1975.

16. Registrerte gjenstander i 1976

Det er i året 1976 registrert totalt 334 gjenstander. Mange av gjenstandene er kjøpt, noen er depositum fra andre institusjoner, resten fordeler seg på følgende givere:

Magne Midttun, Oslo: Knallperler, remingtonpatroner.	Josef Einarsrud, Kirkenær: Hatt, put-tiser, sokker, strømper, gamasjer, 2 jakker, ballongbukser, grepvotter.
Edvard K. Barth, Oslo: Penisbein av oter.	Agnete Sagerud, Namnå: 1 par sko.
Finn Berg, Sørskogbygda: Jernstaur.	Per Løvstad, Namnå: 2 par snøsokker.
Severin Håkonsen, Kvås, Rovdyrsaks.	Johs. P. Sorknes, Grue: Vindjakke, lusekofte, bukseseler, hatt, votter, strømper, sokker og pluggstøvler.
Torolf Asker, Østre Asker: Haglpatron-hylser, 18 pin-fire hylser, 26 revolver-hylser, 2 salongriflehylser, 9 mes-singtenger til kulefabrikasjon, 1 mes-singmantel.	Martin Emstad, Hyttbakken: Bukse med seler, undertrøye, støvler.
Søren Sørensen, Namnå: Skinnlue, six-penslue.	Romdalsmuseet, Molde: Bjørnekranium.
Lars Ihrstad, Løten: Kniver, 4 stk., 1 tømmervogn, tjærebutt.	Per Berger Christiansen, Elverum: 4 slukskjeer.
Olav Tvedt, Vegårshei: Knivblad, 4 stadier i framstilling av knivslire.	Elias Mebust, Selbu: Underbukse
Aslak Ellefsen, Nesgrenda: 4 stadier i smiing av knivblad, barkspeade.	Marius Berg, Elverum: 4 fastklaver, hoggerklave, passerklave.
Jarne Lien, Sørskogbygda: Gjeddegarn.	Torstein Hervland, Austvatn: Fiske-snøre av hestetagel.
Magnhild Haugen, Fåberg: 2 hævsten-ger til sikstanging.	Arne Durban, Oslo: Kniv med slire.
Halvor Hammer, Grue: 2 busseruller.	Henrik Leikåsen, Grue: Kniv med slire.
Leif Lykke, Verdal: Kaffebutt.	Hans Skogen, Notodden: Kniv med slire.
Bernt Nilsen, Ridabu: Oterfjøl, snøre-vinsel, 4 phantomsluker, 3 hjemme-lagde sluker, 4 slukskjeer, 1 devon-sluk, kroksett, deler til framstilling.	Gustav Lutnes, Trysil: 106 gjenstander fra knivsmie.
	Burny Iversen, Rendalen: Slagugle.
	Paul Pedersen, Galterud: Tømmerklave, blinkeøks.

Svein Gammeltorp, Grue Finnskog: 2 garnstikkellås, «nettkonter».
 Johan Langbråten, Grue Finnskog: Garnstikkellås, «nettkont».
 Harald Nordby, Slåstad: Tømmermålingsklave.
 Arvid Kokkin, Hamar: Redskap til pussing av børseløp, hammer, skyteskive m/taubaneanordning, beholder til såpparat, 2 geværkuler.
 Jens Berger & Sønner, Flisa: Bærepute for plankebæring, bellanderklave.
 Nils A. Selmer, Oslo: Truger, barkmåler, 2 stk. relaskop, høydemåler, 2 tilvektstbor.
 Hjalmar Johansen, Formofoss: 2 rovdyr-saker.
 Oluf Graff, Ottestad: Smelteøse.
 Jon Galaasen, Trysil: Fiskesaks, skinn fra elggevir.
 Kristian Rasen, Stange: Abborkupe.
 Jønna Skog- og Land: Fagforeningsfane.
 Tørmoen Skog- og Land: Fagforeningsfane.
 Thora M. Holmen, Jar: 2 lensekjettin-ger, krampe til lensekjetting.
 A. Baklien, Bjørnholt: Fløterhake.
 Adolf og Magnus Dammen, Enebakk: 2 fløterhaker.
 Harald Johansen, Lørenskog: Lås til lensekjetting.
 Anders Flaaten, Oslo: 2 fløterhaker, fløterkrok, 2 lensekjettinger.
 Birger Bjørnholt, Oslo: Truger.
 Ivar Bjørn, Nesgrenda: Blinkeklave, skyveklave, bile, fiskelyster.
 Amund Moen, Namnå: 1 par støvler.
 Hedmarksmuseet, Hamar: Fiskesluk.
 O. Benterud, Moss: Vidjespenning.
 Ajas Kiær, Ytre Rendal: Flettet veske.
 Peter Ødegaarden, Elverum: Knivslire, knivskaft.
 Karl og Harald Liberg, Rena: Rovdyr-saks.
 Tollef Sømoen, Sømådalen: Storvest.
 Gudrun Eidsmo, Oslo: Reisekoffert av kobbeskinn.
 Trygve Solli, Strandbygda: Oppgangs-sagblad.
 Milly Foss, Oslo: Reinsdyrgevir, stam-meskive av einer.
 Ester Stensrud, Stai: Kubikkberegnings-apparat for tømmer, samt 2 tilhø-rende gjenstander.
 Gunnar Aalandslid, Høydalsmo: Risse-jern og merkeklave.
 Jan Hermansen, Elverum: Markstokk.
 Arne E. Christensen jr., Oslo: Gjedde-saks.
 Jon Vollen, Hyttbakken: Skinnvest.
 Haakon Gjems, Grue: Elggevir fra Alaska.
 Kolbjørn Iversen, Jaren: Pilker og di-verse utstyr for pilke- og slukfabrika-sjon. 36 gjenstander ialt.
 Astrid Kulsveen, Elverum: Kjøre-støvler, et par m/ vadmelsskaft og et par m/ strikket skaft.
 Poul Valentin-Jensen, København: Av-støpning av bjørnespor.
 Karen Siljuberget, Våler: Kniv med slire.
 Borghild og Erling Høgbrenna, Namnå: Islender.
 Per Oscar Nybruget, Ådalsbruk: Sele-smurning, 2 tobakkepakker.
 Gunnar Digernes, Brandval: To halv-kløvninger.
 Hofoss Interessentskab, Hokåsen: Snørull.
 Børregaard og Kiær Skoger: Eike-stamme, 10 m³.
 Ingrid Strand, Elverum: Lundehund for utstopping.
 Hedmark Skogselskap, Elverum: Geo-logimodell over Elverum med plan-sjer.

17. Givere av bøker, bilder og dokumenter i 1976.

Fellesflotningen i Otra og Tovdalen.
 Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.
 Per Odd Schiefloe.
 Miljøverndepartementet.
 Landbrukets Film- og Billedkontor.
 Privatararkivkommissionen.

Ludvig Øvrebo.
 Agder Skogeierlag.
 Agder Tømmermåling.
 Buskerud Skogselskap.
 Domänposten.
 Galleri F 15 — Kontakt.

Kulturhistorisk Museum, Randers.
 Nordre Øyeren Fuglstasjon.
 Eiler H. Schiøtz.
 Norsk Lokalhistorisk Institutt.
 Arbeidsformidlingen i Hedmark.
 Elverum Trykk.
 Ellen Nyquist,
 Jønna Skog- og Land.
 Skogbruksforeningen av 1950.
 Walter Ehn.
 Odd A. Gulseth.
 Jakob Vaage.
 Det norske Skogselskap.
 Margot Enger.
 Kristiansand Museum
 University of Groningen.
 Sundsvall By.
 Lions Club — Kongsvinger.
 Reidar Bakken.
 Hedmark Skogselskap.
 Nordiska Museet.
 Fylkeskonservator Brekke.
 Andreas Ropeid.
 Landbruksforlaget.
 Etno-folkløristisk Institutt.
 Ingmar Frøjd.
 S N S F-prosjektet.

Glomdalsmuseet,
 Glommen Skogeierforening.
 Glommen Tømmermåling.
 Hedmark Skogselskap
 Jakt — Fiske — Friluftsliv.
 Norsk Jakthundforbund.
 Jernbanemuseet.
 Nidarå Tømmersalslag.
 Norges Skogeierforbund.
 Norsk Skogbruk.
 Norsk Skogindustri.
 Salten Skogselskap.
 Scandinavian Forest Economics.
 Norges Skogteknikerforb.
 Stange Almenning.
 Statistisk Sentralbyrå.
 Direktoratet for Statens Skoger.
 Søvattenslaboratoriet — Drottningholm
 Tidsskrift for Skogbruk.
 Trysilvassdragets Skogeierforening.
 Direktoratet for Vilt og Ferskvannsfisk.
 Mathiesen — Eidsvold Værk.
 Trond Gjerdi.
 Ole H. Sjølie.
 Finn Krog.

Norsk Skogbruksmuseums styre vil takke alle givere og alle andre som har ydet museet tjenester. Styret takker også funksjo-nærer og medarbeidere for den interesse og helhjertede innsats som er vist og som har gjort det mulig å nå de gode resultater som museet har nådd i 1976.

STYRET FOR NORSK SKOGBRUKSMUSEUM

Klaus Kjelsrud (s.) Mads K. Strand (s.) Sigmund Stafne (s.)

Olaf Knudson (s.) Knut Ødegaard (s.) Hans G. Magelssen (s.)

Jon Lykke (s.) Tore Paulsen-Næss (s.) Kaare Øverseth (s.)

Tore Fossum (s.)
 Museumsbestyrer.

NORSK SKOGBRUKSMUSEUM

Skogbruk, jakt og fiske

— 1976 —

Vinnings- og tapskonto

	Debet	Kredit	Budsjett
30 Lønn og sosiale utgifter			
300 Honorar	2.200,00		5.500
301 Lønn til funksjonærer	465.596,70		430.000
302 » » håndverkere	93.142,94		115.000
303 » » sesonghjelp	80.102,05		60.000
304 » » rengjøring	28.294,01		20.000
305 Feriepenger	7.552,20		13.000
306 Pensjonsutgifter	37.905,65		41.500
307 Arbeidsgiveravgift	108.904,00		110.000
309 Diverse sosiale utgifter	20.810,25		25.000
	844.507,80	844.507,80	820.000
31 Museale utgifter			
310 Vedlikehold, friluftssamlingene ..	477,80		5.000
311 Vedlikehold, gjenstandskonservering	1.230,30		5.000
312 Nyanlegg, utstillinger m.m.	10.552,25		50.000
313 Nyanlegg, friluftssamlingene	27.999,75		100.000
314 Innkjøp av museumsgjenstander ..	7.309,90		15.000
315 Bibliotek	8.109,47		12.000
316 Publikasjoner	112.635,50		100.000
317 Fotografering	16.238,89		20.000
318 Forskning og registrering	1.706,60		10.000
319 Diverse museale utgifter	3.095,66		3.000
	189.365,12	189.365,12	320.000
32 Administrasjon			
320 Kontorrekvisita, papir og trykksaker	14.877,30		18.000
321 Telefon og porto	21.149,51		25.000
322 Møteutgifter	7.440,05		5.000
323 Reise- og dietutgifter	31.625,55		25.000
324 Representasjon	498,69		3.000
325 Aviser og tidsskrifter	2.872,67		3.000
328 Blomster og gaver	2.049,93		1.000
329 Diverse adm. utgifter	1.322,45		3.000
	81.836,15	81.836,15	83.000
33 Driftsutgifter			
330 Vedlikehold, driftsbygninger	1.641,40		25.000
331 Vedlikehold, broer, park- og veianlegg	7.303,28		10.000
332 Assuranser	7.786,00		7.000
333 Elektrisk kraft, vann, renovasjon, brensel	64.018,70		60.000
334 Festeavgifter	4.122,00		4.500
335 Driftsrekvisita, verktøy og redskap	32.601,80		20.000
336 Frakt og transport	5.096,66		5.000
339 Diverse driftsutgifter	4.194,80		4.500
	126.764,64	126.764,64	136.000

	Debet	Kredit	Budsjett
34 Spesielle utgifter			
340 Annonser og reklame	3.906,75		8.000
341 Arrangementer	3.007,65		2.000
346 Kassakredittrenter	2.956,72		2.000
347 Pantegjeldsrenter	12.068,00		6.500
349 Diverse spesielle utgifter	21.665,49		15.500
	43.604,61		34.000
80 Tilskudd			
800 Staten	310.000,00		550.000
801 Fylkene	8.300,00		40.000
802 Kommunene	36.461,00		35.000
803 Andre offentlige	46.000,00		32.000
804 Spesielle formål	165.679,01		30.000
806 Rentemidler	430.000,00		350.000
807 Videre utbygging	48.955,95		0
808 Private	70.400,00		67.000
809 Diverse	0		5.000
	1.115.795,96	1.115.795,96	1.109.000
81 Kontingenter			
810 Livsvarige	11.300,00		1.400
811 Årlig betalende	21.080,00		11.600
	32.380,00	32.380,00	13.000
82 Egeninntekter			
820 Salg av billetter	306.836,50		180.000
822 » fra resepsjonen	55.295,15		20.000
824 » av publikasjoner	28.822,79		10.000
825 Utleie, boliger, film m. m.	4.612,00		4.000
826 » museumsbygningen	26.265,82		20.000
827 Annonser	2.625,00		0
828 Renter av bankinnskudd	7.884,15		7.000
829 Diverse egeninntekter	46.810,90		30.000
	479.152,31	479.152,31	271.000
070 Overf. til Livsv. medl. Fond		11.300,00	
071 » » Byggefond		48.955,95	
073 » » Spesielle formål		120.679,01	
Driftsbalanse: 160.314,99			
38 Avskrivninger			
380 Bro over Prestfossen	3.120,00		
381 » » Klokkefossen	3.200,00		
382 Bruksinventar	47.019,87		
383 Museumsbygningen	83.000,00		
384 Utendørsanlegget	30.000,00		
385 Maskiner, driftsutstyr	2.620,00		
	168.959,87	168.959,87	
Underbalanse: 8.644,88			
072 Overf. fra Kapitalkonto		8.644,88	
	1.635.973,15	1.635.973,15	

STATUS 1.1. 1977

		Aktiva	Passiva
00	Anleggskonti		
000	Museumsbygget, 1.1.76	3.905.000,00	
	÷ Avskrevet	83.000,00	3.822.000,00
	(Brannforsikring inngår i fellespolise)		
001	Klokkergården, gnr. 31, bnr. 1 ..	31.000,00	
	(Brannforsikret for kr. 402.000,—)		
002	Bro over Prestfossen, 1.1.76	124.100,00	
	÷ Avskrevet	3.120,00	120.980,00
	Ansvar dekket)		
	(Ikke brannforsikret.		
003	Bro over Klokkefossen, 1.1.76 ..	124.900,00	
	÷ Avskrevet	3.200,00	121.700,00
	(Trekonstruksjon brannforsikret for kr. 5.000,—. Tømmerskogen for kr. 25.000,—.)		
005	Bruksinventar, 1.1.76	295.800,00	
	+ Tilkommet	31.219,87	
		327.019,87	
	÷ Avskrevet	47.019,87	280.000,00
	(Brannforsikr. inngår i fellespolise)		
007	Samlingene	1,00	
	(Brannforsikr. inngår i fellespolise)		
008	Utendørsanlegget, 1.1.76	211.200,00	
	÷ Avskrevet	30.000,00	181.200,00
009	Nybygg, tegninger, m. m.....	51.973,00	
03	Fordringer		
031	Iver Eide's dødsbo	5.892,90	
04	Betalingsmidler		
040	Kassa	9.167,90	
042	Postgiro	250,80	
043	Bankinnskudd 1820.07.03126	1.768,76	
044	» 1820.62.10020	130.979,30	
045	» 6164.63.36707	120.679,01	
046	» 1820.09.50263	525.017,65	
		5.471.270,32	

		Aktiva	Passiva
01	Verdipapirer	5.471.270,32	
010	Aksje i A/S Hotel Central	1.000,00	
06	Forpliktelser		
060	Pantegjeld		147.458,00
061	Skattetrekk		36.295,00
062	Arbeidsgiveravgift		19.774,00
063	Leverandører		46.710,50
041	Kassakredit 1.820.0501205		10.280,37
07	Egen kapital		
070	Livsv. medlemmer Fond, 1.1.76 ..	190.300,00	
	÷ Overf. fra Vinning og tap ..	11.300,00	201.600,00
071	Byggefond, 1.1.76	476.061,70	
	+ Overf. fra Vinning og tap ..	48.955,95	525.017,65
073	Avsatt til spesielle formål		120.679,01
072	Kapitalkonto, 1.1.76	4.373.100,67	
	÷ Overf. til Vinning og tap	8.644,88	4.364.455,79
		5.472.270,32	5.472.270,32

ELVERUM, den 1. januar 1977.

I styret for

NORSK SKOGBRUKSMUSEUM

Skogbruk, jakt og fiske.

Klaus Kjelsrud (s.)	Mads K. Strand (s.)	Sigmund Stafne (s.)
Olaf Knudson (s.)	Knut Ødegaard (s.)	Hans G. Magelssen (s.)
Jon Lykke (s.)	Tore Paulsen-Næss (s.)	Kaare Øverseth (s.)

Oskar Tolvstad
Reg. revisor

Håkon Rønning
Kasserer

Fellespolise: Bygningskasko, utvidet dekning, fullverdi	kr. 9.139.700
Brann, innbo, løsøre, gjenstander, indeksreg. »	791.000
Brann, bygning	36.000
Glass, brann, bygning, 1. risk.	870.600
Brann, innbo, løsøre (bruksting)	678.000
Innbrudd, ran	1.300.000